

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce:	Svatá Barbora. Z obrázku na obrazovku
Autor/ka práce:	Pavel Marek
Studijní program:	Filmové, televizní a fotografické umění a nová média – scenáristika a dramaturgie
Typ studijního programu:	navazující magisterský

Vymezení cíle a jeho naplnění: Diplomová práce si za cíl klade předložit komplexně zpracované možnosti adaptace komiksu do filmu (jak uvádí v abstraktu, později v práci pak specifikuje terminologické posuny mezi „komiksem“ a „grafickým románem,“ ale užívá především termín komiks) a její „úspěšně“ provedení na příkladu vlastní adaptace komiksu / grafického románu Svata Barbora. Úspěšná je dle mého názoru pouze částečně: prvním problémem je již vytyčení cíle a přístupu, kdy není jasné, v čem „úspěšnost“ oné adaptace má spočívat – práce střídavě zdůrazňuje zachování „původní autorské myšlenky,“ jindy operuje se „specifičností média“ a dalšími pojmy, jejichž přesné vymezení v kontextu práce ale není ukotveno, takže v důsledku zůstává nejasné, jaké kritérium a také jak autor sleduje, v procesu adaptace a v její reflexi. S tím souvisí i analytické zaměření na vlastní adaptaci – jakkoliv je přípustné reflektovat v teoretické práci své vlastní dílo, takové rozhodnutí má riziko, na kterém v důsledku předkládaná práce selhává – je zprávou o autorském uvažování, zapouzdřeném v sebezpotvrzujících příkladech, které není možné jakkoliv objektivně reflektovat. I vzhledem k tomu, že čtenářstvo diplomové práce nemá k dispozici, kromě autorem vybraných příkladů, onu „úspěšnou“ adaptaci Svaté Barbory. Navíc, a zde koncepce celé práce naráží na ontologický problém, práce se zaměřuje na proces adaptace mezi médiem komiksu a filmu, ale jako demonstrace tohoto procesu adaptace mu slouží pouze fragmenty literárního scénáře k nerealizovanému hranému filmu. Nejen proto se text opakovaně dostává do tautologické pasti, kde prezentuje o vybrané teoretické koncepty opřené vlastní realizační rozhodnutí, které vyhodnocuje jako správné.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce): Téma adaptace obecně a konkrétně adaptace komiksu/grafické novely do filmové podoby je samozřejmě aktuální a pro obor relevantní. Problematická je zvolená metodologie, která až eklekticky kombinuje teoretické koncepce, ze kterých přiznaně vynechává některá paradigmatata (například, text opakovaně zdůrazňuje „filmovost“ Svaté Barbory, aniž by přiblížil co vágním termínem myslí a dále v textu několikrát připomene, že film snad není potřeba charakterizovat; odmítá adaptačními studii v současnosti kritizované kritérium „věrnosti“ – ale přitom si jistý typ věrnosti sám jako kritérium úspěchu vytyčuje). Teoretický základ textu kombinuje a spojuje adaptační, sémiotické i specificky komiksové estetiky se věnující texty (a rozsah teoretické literatury oceňují), nedaří se mu ale

vytvořit nějak funkční syntézu vlastní metodologie. A vzhledem k tomu, že ji aplikuje na vlastní nerealizovaný scénář, jak zmiňuji výše, v terminologickém chaosu se pouze sebeutvrzuje. Zde je také potřeba zmínit, že práce ignoruje existenci adaptací komiksových děl do filmového média, ke kterým by se mohla referenčně vztahovat.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi: Přes výše zmíněné výtky může práce být považována za přínosnou ve své snaze představit komiksové postupy a jejich výzvy při adaptaci do filmového média. Dílčí zpracování a reflexe odborné literatury jistý přínos představuje, a pro čtenářstvo na KSD snad i vzhled do autorských rozvah adaptátora komiksu.

Logická stavba a členění práce: Práce je členěna logicky a funkčně – naráží na popisovanou nejasnost celkové koncepce a symptomaticky pracuje s termíny, které až mnohem později nějak definuje. Na to upozorňují i poznámky (asi?) vedoucího, co ještě zapracovat a definovat, které jsou součástí odevzdaného finálního textu v KOS a – jednak nebyly zapracovány, jednak jejich přítomnost ukazuje na nedotaženost práce, která by řečeno scenáristicky opravdu potřebovala ještě jednu verzi.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu: Formální úprava je standardní a v pořádku; s výjimkou zmiňovaných poznámek čtenáře, které nemají být součástí textu odevzdávané práce.

Práce s informačními zdroji: Práce s informačními zdroji pracuje standardně, cituje, ale i zde jsou na místě dvě výhrady – při citaci či parafrázi textu v drtivé většině případů neuvádí konkrétní místo či stránku (v poznámce č. 9 třeba ano, ale většinou odkazuje pouze na celou knihu, i když se nejedná o elektronický zdroj); opírá se výrazně o anglicky psanou odbornou literaturu a citace uvádí ve vlastním překladu, aniž by na tuto skutečnost text upozornil až do jednoho místa, které právě zdůrazňuje i (předpokládám) vedoucí práce.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň: Stylistická úroveň práce je až na drobné jazykové neobratnosti na odpovídající úrovni, autor používanou odbornou terminologii ovládá.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele: Diplomovou práci Pavla Marka pokládám za v důsledku těžce postihnutelnou, protože na jedné straně ambiciózně přináší široké a zároveň do detailů jednotlivých složek rozpracované pojednání o možnostech filmové adaptace komiksového díla a parciální části textu jsou na úrovni, odborně i obsahově, na straně druhé ale trpí nezacíleností a několika zásadními problémy již na rovině koncepce. I kosmetické chyby naznačují, že práci se nedostalo ještě potřebné péče, která by text projasnila a dala mu jasnou vizi toho, jakou tezi předkládá a jak s ní nakládá. Celkově tedy práci považuji za nedotaženou příležitost, ale pořád odpovídající nárokům katedry natolik, že ji mohu k obhajobě doporučit.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

Jakým přínosem je podle vás tato diplomová práce pro potenciální čtenářstvo (a jakým byla případně pro vás)?

Jak jste při psaní a konzultacích reflektoval, že váš vedoucí Vojtěch Mašek je zároveň jedním z předních českých odborníků na komiks, ale také spoluautorem adaptované látky?

Doporučení práce k obhajobě:
ANO
Navrhovaná klasifikace: D
Datum vypracování posudku:
26. 1. 2024

Mgr. Lucia Kajánková

.....

Jméno oponenta práce

.....

(datum a podpis)